

2022-04-07
S2022/02057 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram ett språkbedömningsstöd för verksamheter inom äldreomsorgen

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett stöd för att underlätta för verksamheterna att bedöma vilka kunskaper i svenska språket som personalen behöver för arbetsuppgifter inom den del av äldreomsorgen som avser kommunernas socialtjänst. Genom stödet ska verksamheterna få vägledning i bedömningen av om personalen har tillräckliga kunskaper i det svenska språket för aktuella arbetsuppgifter. Stödet ska vara frivilligt för verksamheterna att använda.

Vid genomförandet av uppdraget att ta fram ett språkbedömningsstöd ska myndigheten föra en dialog med berörda myndigheter och andra relevanta aktörer.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda totalt 1 000 000 kronor under 2022. Kostnaderna ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, för budgetår 2022 uppförda anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagsposten 11 Utvecklingsmedel – Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska senast den 28 februari 2023 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut

Skälen för regeringens beslut

Det är centralt att personalen har rätt kompetens för sina arbetsuppgifter för att äldre ska känna sig trygga med den vård och omsorg som ges. Vidare är språkkunskaper och förmåga att kommunicera både muntligt och skriftligt

en grundförutsättning för att personalen ska kunna utföra arbetet inom äldreomsorgen på ett säkert sätt. Det är den enskilda arbetsgivaren som måste ställa krav vid rekrytering utifrån verksamhetens behov av kvalitet och kompetens. Enligt 3 kap. 3 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453) ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet för utförandet av uppgifter inom socialtjänsten. I Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre anges vidare att personalen bör ha förmåga att förstå, tala, läsa och skriva svenska.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har i sina iakttagelser från 2019 rapporterat om kvalitetsbrister gällande personalens språkliga kompetens (Vad har IVO sett 2019?). Coronakommissionen har påtalat att kommunerna måste genomföra språkutbildningsinsatser för omsorgspersonal som saknar tillfredsställande språkkunskaper (SOU 2020:80). Betydelsen av att personalen har nödvändiga kunskaper i det svenska språket har framkommit även i andra utredningar som berör personalens kompetens, som Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20) och Vilja välja vård och omsorg – En hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre (SOU 2021:52).

Regeringen instämmer i att det är angeläget att personalen har nödvändiga språkkunskaper och bedömer att ett språkbedömningsstöd skulle kunna bidra till att stärka förutsättningarna för en god vård och omsorg om äldre. Språkbedömningsstödet är främst tänkt att användas vid nyrekrytering av personal men ska också kunna användas vid bedömning av om befintlig personal har behov av att stärka sina kunskaper i det svenska språket.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Ylva Lindblom

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/Budgetavdelningen
Sveriges Kommuner och Regioner